

INGEZONDEN.

DE VRAGENLIJST VAN HET HOOFDBESTUUR.

I.

In het nummer van 4 Nov. jl. van dit *Tijdschrift* legt het hoofdbestuur een lijstje van 18 vragen den leden der Maatschappij ter beantwoording voor. Volgens het voorafgaand schrijven aan de afdelingsbesturen tracht het hoofdbestuur op deze wijze tot de wetenschap te geraken of de herhaalde uitspraken der algemeene vergaderingen werkelijk de meening van de meerderheid der maatschappijleden weergeven.

Ongetwijfeld zou de uitslag dezer enquête van belang zijn voor de vaststelling der gedragslijn, welke de behandelende geneesheeren hebben te volgen tegenover de instellingen ter verzekering tegen de geldelijke gevolgen van tijdelijke of blijvende invaliditeit; en eveneens zou het resultaat van het uiterste gewicht zijn voor de positie der artsen tegenover den Raad van Arbeid van het ontwerp-Raden en Ziektewet m. a. w. voor de toekomst van den geneeskundigen stand. Ik herhaal, de uitslag zou van overgrote waarde zijn, indien niet reeds nu, van te voren, aan de beantwoording der hoofdvragen alle beteekenis moest worden ontzegd. De eerste 14 vragen handelen over de verklaringen, af te geven aan de directie resp. aan den medisch adviseur, omtrent aanvang en einde der behandeling, de diagnose, de anatomische en functionneele stoornissen, de arbeidsongeschiktheid, de prognose.

Nu schuilt de fout hierin, dat men deze *heterogene* verklaringen onder één hoedje heeft gestopt, dat men voor deze, in wezen verschillende, vragen éénzelfde hoofdje heeft gebruikt nl.: Meent gij dit te *mogen* 1) opgeven? Deze misgreep maakt de beantwoording waardeloos. hetgeen ik met voorbeelden zal bewijzen. Bij de vraag III (resp. IV): „Meent gij te *mogen* opgeven uwe diagnose?” zal ieder arts overwegen: *mag* ik dit doen naar mijn geweten, naar de juridische of mijn eigen opvatting van het beroepsgeheim enz.? Maar bij vraag VII (resp. VIII): Meent gij te *mogen* opgeven of uw patiënt tot arbeiden ongeschikt is? gelden deze overwegingen niet.

In de algemeene vergaderingen te Utrecht (Dec. 1910) en te Deventer (Juli 1911) heb ik getracht aan te toonen, dat in verband met de zeker komende ziekteverzekeringswet de contrôlequaestie, d. i. de vraag of verklaringen van arbeidsongeschiktheid door de behandelende geneesheeren zullen worden afgegeven, de toekomst van den geneeskundigen stand beheerscht, dat de toestemmende beantwoording dezer vraag in zich sluit: opheffing der vrije artsenkeuze, een afhankelijke positie van den geneesheer en vermindering van zijn materieelen welvaart. Blijkens de uitspraken dezer algemeene vergaderingen werd dit inzicht door de meerderheid der afgevaardigden gedeeld.

Welnu dit groot aantal collegae zal op vraag VII (resp. VIII) hebben te antwoorden „ja”.

1) De cursiveering is van het hoofdbestuur.

Immers wij *mogen*, ongetwijfeld, deze verklaringen afgeven. Maar wat heeft men aan zulke antwoorden, als men weet, dat wij bij een andere inkleeding beslist zouden hebben geantwoord: in het belang van den geneeskundigen stand *willen* wij dat zulke verklaringen *niet* worden afgegeven.

Ook de laatste 4 vragen zijn onjuist gesteld, maar Lorthheidshalve zal ik daar het zwijgen toe doen. De vragenlijst deugt niet; de waarde van de beantwoording der hoofdvragen is nihil. Daarom richt ik beleefdelijk tot het hoofdbestuur het verzoek de lijst in te trekken en de zaak opnieuw ter hand te willen nemen.

Rotterdam, 4 November 1911.

Dr. J. P. VAN DER BRUGH.

II.

Met betrekking tot het schrijven van het hoofdbestuur over het referendium ten opzichte van verklaringen bij ziekte en ongevallen en de vragenlijst daarbij gevoegd acht ik het noodig het volgende op te merken.

De zinsnede, die aangeeft, dat de vragenlijst is opgemaakt in overleg met den voorzitter en een der leden der commissie kan den verkeerden indruk geven, dat de vragenlijst is opgemaakt in overleg met de commissie. Niets is minder waar en zeker is het, dat een deel der commissie zich met de redactie van deze vragenlijst niet kan vereenigen, omdat zij aanleiding zal geven tot misverstand, tot onzuivere stemming.

Mocht door de vragenlijst de meerderheid beslissen, dat bij ziekte (stel zelfs bij ongeval) geen der vragen beantwoord zal worden, waarbij geneeskundig inzicht of geneeskundige kennis te pas komt, dan zal het toch zeer wel mogelijk zijn, dat degenen, die meenden sommige van die vragen wel te mogen en moeten beantwoorden, het ongerijmde zouden inzien van het standpunt, dat een geneesheer alleen zal afgeven een leeken-verklaring over het *tijdstip*, waarop iemand in behandeling is gekomen of daaruit is ontslagen; een verklaring, die *alleen* kan dienen om zijn patiënt al of niet tot leugenaar te stempelen; een verklaring, die *gevaar* oplevert, omdat menigeen eruit kan lezen, dat patiënt ziek is of ongeschikt tot arbeiden (wat natuurlijk volstrekt niet zoo behoeft te zijn) en de patiënt van deze verklaring dus een onrechtmatig gebruik zal *kunnen* maken. Een zeer voorname vraag ontbreekt dus!

Verder hadden m. i. de vragen niet moeten luiden: „meent *gij* te mogen beantwoorden”, doch liever anders en tweeledig:

I. Meent *gij*, dat beantwoord *mag* worden?

II. Acht *gij* het *wenschelijk*, dat beantwoord zal worden?

Tenslotte: in het begeleidend schrijven tot de vragen wordt er op gewezen, dat de motie van de afdeling West-Friesland, waarbij de algemeene vergadering zich refereert aan de uitspraak der buitengewone algemeene vergadering te Utrecht, „dat de behandelende geneesheer geen ziekenbriefjes afgeeft om daardoor de arbeidsongeschiktheid te verklaren” met groote meerderheid werd aangenomen. Laat het *mij* nu vergund zijn er op te wijzen, dat deze stemming, onder de grootste verwarring gehouden (ik las in een verslag: de vergadering leek wel dronken!), iets anders beteekende dan dat de algemeene vergadering te Deventer accoord ging met den uitslag der stemming te